

I. van der Waal

Een misleidende wanglaesie

Samenvatting

Trefwoorden:

- Orale pathologie
- Wanglaesie
- Paracetamol

Uit de afdeling Mondziekten en Kaakchirurgie/Orale Pathologie van het Academisch Ziekenhuis Vrije Universiteit/Academisch Centrum Tandheelkunde Amsterdam (ACTA).

Datum van acceptatie: 26 juli 1999.

Adres:
Prof.dr. I. van der Waal
AZVU
Postbus 7057
1007 MB Amsterdam

Bij een 65-jarige vrouw bleek sprake van een ogenschijnlijk kwaadaardige laesie van het wangslimvlies. Nadat uit het verslag van de patholoog bleek dat er geen aanwijzingen voor een tumor waren, werd dieper op de anamnese ingegaan. Daaruit kwam naar voren dat patiënte gedurende enkele maanden wegens kiespijn in de onderkaak dagelijks een aantal paracetamoltabletten in haar mond had gehouden. Het betrof hier derhalve een variant op een 'aspirin burn'.

WAAL I VAN DER. Een misleidende wanglaesie. Ned Tijdschr Tandheelkd 1999; 106: 432.

Gegeven

Een 65-jarige vrouw wordt door haar huisarts verwezen in verband met een sinds onbekende tijd bestaande laesie van het linker wangslimvlies. Hoewel patiënte een enigszins verwaarloosde indruk maakte, vertelde zij zich gezond te voelen en geen medicijnen te gebruiken. Desgevraagd deelde patiënte mede haar hele leven ongeveer een pakje sigaretten per dag te hebben gerookt en ongeveer vier à vijf glaasjes per dag jenever te drinken. De plek in haar wangslimvlies was geleidelijk ontstaan en was vooral de laatste weken pijnlijk geworden.

Onderzoek en diagnose

Bij extraoraal onderzoek werden geen afwijkingen geconstateerd, in tegenstelling tot het intraorale onderzoek. Er bleek sprake van een zeer verwaarloosde dentitie, waarbij de nicotine-aanslag op de gebitselementen de bij de afgenomen anamnese gestelde vraag over het al of niet roken overbodig leek te maken. In het linker wangslimvlies werd een scherp omschreven, deels witte en deels bruin-zwarte ulceratie gezien, die bij palpatie enigszins geïndureerd leek (afb. 1). Een min of meer vergelijkbare laesie werd geconstateerd op de linker tongrand.

Doordat de laesie in het linker wangslimvlies scherp omschreven was en er ook een tonglaesie aanwezig was, was er enige twijfel over de mogelijkheid van een plaveiselcelcarcinoom. De leeftijd van de patiënte en vooral haar rook- en drinkgedrag gaven echter alle redenen om van een plaveiselcelcarcinoom uit te gaan. Ter bevestiging van de klinische diagnose werd een proefexcisie verricht.

De verrassing was groot, toen uit het verslag van de

patholoog bleek dat er alleen sprake was van een necrotisch beslag en enige tekenen van niet-specifieke ontsteking; aanwijzingen voor maligniteit ontbraken (afb. 2). Wat nu? Was de biopsie wellicht niet representatief geweest, met andere woorden, niet op de goede plek genomen? Dat laatste leek onwaarschijnlijk. Bij bespreking van de uitslag van het weefselonderzoek en nog eens meer gericht de anamnese nalopend, vertelde patiënte dat zij de laatste maanden wegens kiespijn in de onderkaak links iedere dag een aantal paracetamoltabletten in de mond had gehouden. Het schuldige element bleek 37 te zijn waaraan zich op de röntgenfoto een uitgebreide periapicale lucentie bevond. Er leek hier dus sprake te zijn van een variant op de 'aspirin burn' (Maron, 1989), in dit geval berustend op langdurige applicatie van paracetamoltabletten. Het bij aspirineverbranding ontstane witte aspect is bij onze patiënte merendeels gemaskeerd geweest door de nicotine-aanslag.

Behandeling en beloop

Element 37 werd onder lokale anesthesie verwijderd. Kennelijk waren daarmee de pijnklachten verdwenen, aangezien patiënte ook na herhaalde oproepen niet meer voor controle wilde verschijnen. Ook met de huisarts heeft zij nadien geen contact meer gehad. Het sluitstuk van de diagnose 'paracetamollaesie' ontbreekt daardoor. Verwacht mag worden dat na staken van de lokale applicatie van deze tabletten binnen enkele weken weer een volledig herstel van het slijmvlies optreedt.

Op zichzelf is het nog een interessante bijkomstigheid dat patiënte in eerste instantie bij het afnemen van de anamnese vertelde geen medicijnen te gebruiken. Het lokale gebruik van de paracetamoltabletten werd kennelijk door haar niet als medicijngebruik ervaren.

Literatuur

- MARON FS. Mucosal burn resulting from chewable aspirin: report of case. J Am Dent Assoc 1989; 119: 279-280.

Afb. 1. Scherp omschreven ulceratie van het wangslimvlies.

Afb. 2. Necrotisch beslag met onderliggende ontsteking.

